

Humanitární akce, nebo mnoho povyku pro nic?

Grejhaund může žít v bytě, ale musí k tomu být veden od štěněte (ilustrační foto)

Češi zachraňují chrty

Začátkem září proběhla v naší republice za velké pozornosti médií humanitární akce adopce vysloužilých grejhaundů z Irska.

Protože toto plemeno sám již několik desítek let chovám, sledoval jsem tuto akci pečlivě. Musím se ale přiznat, že o jejím smyslu značně pochybuji. Ano, je mi líto vysloužilých grejhaundů a nelidské zacházení s nimi z celého srdce odsuzuji, ale je mi líto i jejich nových majitelů. Myslím si, že vůbec nevědí, do čeho jdou. Údajně jde o psy zachráněné před smrtí oběšením - to je první mystifikace. Grejhaundy věšeli ve

Španělsku, ne v Irsku. Tam se psi střelí, a to ve velkém. Irsko produkuje ročně desítky tisíc štěňat dostihových psů. Jedná se v podstatě o zemědělské odvětví průmyslu štěďře sponzorované dotacemi irského ministerstva zemědělství, dokonce z peněz EU. Prvního roku života se ale dožívá sotva polovina psů. Pokud se chovateli štěně nezdá perspektivní, je bez milosti utráceno. Další selekce přichází ve věku kolem jednoho

roku, kdy jsou psi zkoušeni na dráze. Zde je stejným způsobem vyřazeno dle odhadů dalších 30 až 40 procent z odchovů. Na dráhu se tedy dostane maximálně každý pátý jedinec. Velká část z nich je prodána na kontinent, tedy i do Španělska, kde jsou v případě zranění nebo ukončení dostihové kariéry utráceni opravdu drastickým způsobem.

Zachránění několika desítek jedinců ale nic neřeší. Paradoxně přináší spíše další problémy a nežádoucí stav dále podporuje. Tlak veřejného mínění donutil totiž státní orgány v Irsku a jiných státech k nějaké akci. Výsledkem jsou dotace na záchranný systém pro vysloužilé psy, který financuje i takové transporty, jaký dorazil i teď do ČR.

Mimochodem je mi záhadou, za co platí noví majitelé těchto psů. Za jejich kastraci? Vždyť ta je podmínkou jejich exportu. Jedná se totiž o jedince, kteří prošli původní selekcí, tedy o těch 15 až 20 procent lepších odchovů, a jejich chovatelé by nepřipustili, aby byli zařazeni do chovu a nejdříve jim konkurovali! To by přišli o kšeft! Platí tedy za očkovaní? Očkovaní byli určitě již v kennelech. Za dopravu? Tu platí výše zmíněné organizace. Tak tedy za co? Za průkazy původu, které FCI neuznává (a dobře ví proč)? Těžko. Tito psi měli průkaz kennelu, dostihovou kartu a nyní mají převozní doklady. Dál se ptám: Řekl někdo novým majitelům, jak jejich psi doposud žili a jak jsou vychováni? Žili v kennelech s košíky na tlamách a močili a káleli pod sebe. Na člověka mají minimální vazbu. Ano, grejhaund je inteligentní pes, a někteří se asi domestikují. Mnozí ale při nejbližší příležitosti utečou, a protože to jsou chrty, budou se živit lovem. Běžný člověk, který o těchto psech nic neví, si neumí představit, co to znamená. Dva volně se pohybující grejové dokážou zlikvidovat zvěř v celém revíru. Zastřelí je tedy myslivci

a pověst plemene značně utrpí. Co víc, myslivci začnou pálit po všem, co bude být jen vzdáleně připomínat chrta. Mnozí noví majitelé nevydrží věčné utírání louží a naplní útulky.

Já sám sice tvrdím, že grejhaund je pes, který do bytu bez problémů patří, ale musí k tomu být veden od štěněte. A věřte mi, že bych byl jen rád, kdybych byl špatným prorokem. Osobně si ale myslím, že noví adoptivní majitelé by udělali lépe, kdyby si vzali z útulku domestikovaného psa, kterému třeba umřel pániček. Vždyť výsledkem této akce bude to, že si někdo někde v Irsku odškrtne kolonku „adopce“ a na tlak veřejnosti bude odpovídat „pro záchranu grejhaundů pracujeme“. Průmyslový odchov bude dál pokračovat, dál se budou psi vyvázet třeba do Španělska, kde skončí pověšení na stromech, ale kolonka úředníka bude vybarvena zeleně.

A řešení? Donutit tyto země, aby přijaly třeba takový zákon na ochranu zvířat, který platí u nás, a dbát na jeho dodržování. A pokud někdo touží po tom zachránit grejhaunda, ať si koupí v Irsku štěně. Cena štěněte není o mnoho vyšší než cena vysloužilce ze zmiňovaného transportu. Zájemce má osmdesátiprocentní naději, že ho opravdu zachrání před smrtí v útlém věku, a navíc si z něj vychová milého společníka, přítele a jedinečného psa, kterým grejhaund bezesporu je. Také si s ním může užít dostihy. U nás žádné drsné praktiky nejsou a zranění nebo vysloužilí psi v klidu dožívají, i když náklady na jejich léčení často několikrát přesahují jejich cenu. Adopcí, která proběhla nyní u nás, ale spíše otřesnému zacházení s těmito psy nevědomky a nechtěně napomáháme.

Petr Jandl, poradce chovu pro plemeno grejhaund v Klubu chovatelů chrťů anglických dostihových plemen ČR